

טסתי מחיפה לרמלה - עם בשורה-המוות בלבי
יחירי הייתי באווירון. רחפו מלמטה גבעות הכרמל והשומרון.
והוריקן פרדסי השרון וצפון יהודה. כנחשי עקלתון הבהיקו
מתחת נהר אסכנדרונה ונהר הירקון. כעבור 35 רגעי ירדתי
ברמלה - והלכתי במכונית לפ"ח - לבית-החולים. עטוף שחורים
שכב בראש מגולה, כאילו ישן במנוחה - - -

בהגיעי לחל-אביב סלפן לי גולני : פרטין הודיע
שחור העדים היהודים יגיע ביום ר' הבא.

ירושלים, 20.11.36.

אחרי ההלוויה עלייתי לירושלים, והיחה לי שיחה
קשה עם סטיין. השיחה נשנתה אח"כ במעמד חיים. עמדתי על
עקירת הפרק על "המדיניות הציונית" מהחזכיר, כי אין הוא מביע
דעת החנועה. חיים נפגע. אח"כ דנו על הפירוט, וחיים הסכים
שאין אנו צריכים עכשיו להכריז על כך, כי מוטב שהדבר יבוא
מצד הועדה. הוא ידבר מחר עם אוסישקין.

25.11.1936

הבוקר העיד חיים. לא בלי חרדה ודאגה באתי
לאולם הועדה. אם כי בררנו כמה פעמים יחד את קוי הרצאתו,
ועוד אמש ישבנו עד אחת-עשרה בביתו, נקף הלב. חיים היה
צריך לדבר לשני עולמות - לאנגלים וליהודים. מסקנות הועדה

אינן תלויות בחסברתנו. המסיבות האובייקטיביות קובעות הרבה יותר מכל ה"עדויות". השאלה העומדת לפני הועדה היא לא אם דרישתנו צודקת, אם שאיפתנו ישרה, אם מפעלנו הוגן - אלא מה נוח יותר לאנגליה : לפייס היהודים או לפייס הערבים. אולם יש דעת קהל אנגלית, והמלחמה לא תסתיים במסקנות הועדה. ועליו להכונן למלחמה שלאחר כך. והופעה מוצלחת או בלתי-מוצלחת תחזק או חרופף עמדתנו והתאבקותנו.

אולם ההופעה הפעם יש לה ערך רב כלפי פנים. היובעו רחשי לב העם היהודי, התוצג זכותו ושאיתו במלוא קומתה וערכה ? וחיים הצליח בשני הכיוונים. הצליח כלפי הועדה לא במובן זה שדבריו ישפיעו על קביעת מסקנותיהם. מסופקני מאוד אם החסברה הטובה ביותר - חכריע את הקו. אולם הסביר להם את השאלה, הציג את הענין בהיקף רחב ובכוח רב ועורר קשב וכבוד. כל חברי הועדה (מלבד אחי קופלנד שהדברים לא היו חדשים בשבילו), וביחוד המונד עשו אוזניהם כאפרכסת. ניכר היה שהדברים עשו רושם ועוררו כבוד. אבל אם כלפי חוץ התוצאה המעשית מסופקת, הרי כלפי פנים היה בהופעה זו משום מעשה רב. חיים שוב קנה עולמו בעם היהודי, ואין ספק שדבריו ילכדו את התנועה כאשר לא הייתה מלוכדת זה כמה וכמה שנים.

מחר יום-הולדתו ה-62 של חיים, וסיפוק יותר

טוב מהופעתו היום אין לאחר.